

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ HELLENIC DIABETES ASSOCIATION

Ηριδανού 12 • 115 28 Αθήνα • Τηλ.: 210 7210935 • Fax: 210 7210936 • infoede@ede.gr • www.ede.gr
12, Irifdanou str. • 115 28 Athens • Tel.: 210 7210935 • Fax: 210 7210936 • infoede@ede.gr • www.ede.gr

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο
της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας
σε συνεργασία με τη Διαβητολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος,
την Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία και τον Ιατρικό Σύλλογο Καβάλας

Σακχαρώδης Διαβήτης. Από τη θεωρία στην καθημερινή πρακτική

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Παραλία Ελαφί

Λουτρά Ελευθερών

2 Μαρτίου 2013

Ξενοδοχείο «GALAXY», Καβάλα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θα χορηγηθούν
Μόρια Συνεχιζόμενης
Ιατρικής Εκπαίδευσης
(CME Credits)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

ΚΕΦΜ Τουριστικές & Συνεδριακές Επιχειρήσεις ΑΕ - Congress World, Μ. Παπααναγνώτου
Μγαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα, ☎ 210 7210001, 210 7210052, 📠 210 7210051
🌐 www.congressworld.gr, ✉ info@congressworld.gr, reception@congressworld.gr

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Πρόεδρος:

Μελιδώνης Ανδρέας

Αντιπρόεδρος:

Λέπουρας Αντώνιος

Γεν. Γραμματέας:

Ράπτης Αθανάσιος

Ταμίας:

Λιάτης Σταύρος

Μέλη:

Δημοσθενόπουλος Χαρίλαος

Ηρακλειανού Στυλιανή

Κυριαζής Ιωάννης

Νούτσου Μαρίνα

Φιλιππίδης Φίλιππος

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η εξάπλωση του Διαβήτη έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις και οι προβλέψεις για το μέλλον είναι εξαιρετικά δυσοίωνες. Τα επόμενα 15 χρόνια, εάν δεν υπάρξουν σημαντικές παρεμβάσεις, εκτιμάται ότι ο αριθμός των ατόμων με Διαβήτη θα υπερβεί τα 500 εκατομμύρια. Αυτό θα συμβεί γιατί ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξάνεται, ζει περισσότερο, γίνεται πιο παχύσαρκος και ολοένα και περισσότερο αυξάνεται ο καθιστικός τρόπος ζωής.

Ο Διαβήτης πέρα από τις επιδημικές του διαστάσεις συνοδεύεται από υπέρταση, δυσλιπιδαιμία, παχυσαρκία κ.ά. και αυξάνει τη νοσηρότητα και τη θνητότητα κυρίως λόγω των επιπλοκών. Για όλους αυτούς τους λόγους ο Διαβήτης θεωρείται σήμερα κρίσιμο ιατρικό μέγεθος που απαιτεί σύγχρονη γνώση των επιμέρους πτυχών του και τεκμηριωμένη αντιμετώπιση του διαβητικού συνδρόμου αλλά και των επιπλοκών του.

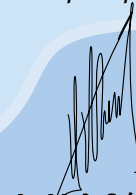
Το Δ.Σ. της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας διοργανώνει από έτους πρόγραμμα εκπαιδευτικών σεμιναρίων, τα οποία απευθύνονται σε γιατρούς που έχουν την επιθυμία να ασχοληθούν ιδιαίτερα με την αντιμετώπιση των ατόμων με Διαβήτη. Ένα τέτοιο σεμινάριο θα λάβει χώρα στην όμορφη Καβάλα σε συνεργασία με τη Διαβητολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος, την Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία και τον Ιατρικό Σύλλογο Καβάλας.

Στο ειδικό αυτό σεμινάριο θα συμμετέχουν ειδικοί αξιόλογοι συνάδελφοι και φιλοδοξούμε ότι, μέσα από τις εισηγήσεις αλλά κυρίως από τη συζήτηση κλινικών περιστατικών, θα βοηθηθεί σημαντικά ο γιατρός να αξιολογήσει τις γνώσεις του και να πάρει τις απαραίτητες πληροφορίες για μια σωστή κλινική απόφαση.

Σας προσκαλούμε και ελπίζουμε ότι, με τη δική σας συμμετοχή, το Εκπαιδευτικό Σεμινάριο της Εταιρείας μας θα έχει ιδιαίτερη επιτυχία.

Για την Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία

Ο Πρόεδρος

A. Μελιδώνης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 2 Μαρτίου 2013

09:00 **ΕΓΓΡΑΦΕΣ**

10:00-10:30 **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ**

Πρόεδρος Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας: **Α. Μελιδώνης**

Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Καβάλας: **Ξ. Κροκίδης**

Υπεύθυνος Τοπικής Οργανωτικής Επιτροπής: **Σ. Παπαντωνίου**

Πρόεδρος Σωματείων Ατόμων με Διαβήτη

«Γλυκιά Αγκαλιά» Ν. Καβάλας: **Λ. Τσούτσας**

Βουλευτές Νομού Καβάλας: **Κ. Κλειτσιώτης, Γ. Καλατζής, Ι. Πασχαλίδης**

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

Φιλίππων - Νεαπόλεως και Θάσου: **π. Προκόπιος**

Υφυπουργός Εργασίας: **Ν. Παναγιωτόπουλος**

Δήμαρχος Καβάλας: **Κ. Σιμιτσής**

τ. Υφυπουργός Υγείας: **Μ. Τιμοσίδης**

10:30-11:30 **ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ**

Πρόεδροι: **Π. Παπαδοπούλου, Α. Βλαχογιάννης**

Προδιαβήτης και διάγνωση ΣΔτ2: Διαγνωστικές προσεγγίσεις και προβληματισμοί

Α. Λέπυρας

Οι θεραπευτικοί στόχοι και αλγόριθμοι αντιδιαβητικής αγωγής

Α. Μελιδώνης

11:30-12:30 **ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΙΔΙΚΟ**

Διατροφή και αυτοέλεγχος: Οδηγίες, προβλήματα, διλήμματα

Σ. Λιάτης, Χ. Δημοσθενόπουλος

12:30-13:00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

13:00-15:00 **ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ**

Η φαρμακευτική αγωγή στο Διαβήτη: Μετά τη μετεφορμίνη τι;

Το 2ο θεραπευτικό βήμα

Συντονιστής: **Σ. Παπαντωνίου**

Κλασικές αντιδιαβητικές αγωγές

Φ. Ηλιάδης

Ινκρετινικές αγωγές

Κ. Κώτσα

Συζήτηση περιστατικών

Ξ. Κροκίδης, Α. Ξάνθης

15:00-16:30 **ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ - ΓΕΥΜΑ**

Ν. Ηρακλείτσα

γ. Τριάδα

Ελευθερ

Παλιό

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 2 Μαρτίου 2013

16:30-17:00 ΔΙΑΛΕΞΗ

Πρόεδρος: Σ. Παπαντωνίου

Νέες εξελίξεις στο χώρο των ολιγοθερμιδικών γλυκαντικών υλών: ο ρόλος τους στον έλεγχο βάρους και στη διατροφή των ατόμων με Διαβήτη
Χ. Δημοσθενόπουλος

17:00-18:00 ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

Ινσουλινοθεραπεία: Γιατί και πως;

Συντονιστές: Α. Βλαχογιάννης, Ξ. Κροκίδης

Η βασική ινσουλινοθεραπεία ως 2ο θεραπευτικό βήμα:

Παθοφυσιολογία και κλινικά οφέλη

Σ. Παπαντωνίου

Εντατικοποίηση ινσουλινοθεραπείας: Η σύγχρονη προσέγγιση

Σ. Λιάτης

18:00-19:15 ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΙΔΙΚΟ

Επιπλοκές και θέματα αιχμής

Πρόεδροι: Π. Παπαδοπούλου, Σ. Παπαντωνίου

Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια

Μ. Καραφύλογλου

Διαβητική νεφροπάθεια

Σ. Μπακατσέλος

Διαβητική νευροπάθεια - Διαβητικό πόδι

Ν. Παπάνας

19:15-20:30 ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

Συννοσηρότητες στο Διαβήτη

Συντονιστής: Α. Μελιδώνης

Υπέρταση: Θεραπευτικές κατευθύνσεις - περιστατικά

Ξ. Κροκίδης

Δυσλιπιδαιμία και αντισταμοπεταλιακή αγωγή: Σύγχρονες οδηγίες -

Κλινικά περιστατικά

Α. Ξάνθης

Στεφανιαία νόσος: Διερεύνηση, έλεγχος στους διαβητικούς ασθενείς

Δ. Αντωνιάδης

20:30-20:45 Λήξη - Χορήγηση Βεβαιώσεων και CD «Κατευθυντήριες Οδηγίες

για τη Διαχείριση του Διαβητικού Ασθενούς»

Θα δοθεί δωρεάν στους Συμμετέχοντες το CD
«Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διαχείριση του Διαβητικού Ασθενούς»
της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΙ-ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

- Αντωνιάδης Δ.** Ειδικός Καρδιολόγος
- Βλαχογιάννης Α.** Παθολόγος, Συντονιστής - Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής, Υπεύθυνος Εξωτερικού Διαβητολογικού Ιατρείου, ΓΝ Δράμας
- Δημοσθενόπουλος Χ.** MMedSci.SRD, Κλινικός Διαιτολόγος - Βιολόγος, Προϊστάμενος Κλινικής Διατροφής, ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ», Μέλος Δ.Σ. Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας
- Ηλιάδης Φ.** Λέκτορας Παθολογίας - Διαβητολογίας, Ιατρική Σχολή ΑΠΘ, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΠΓΝΘ «ΑΧΕΠΑ»
- Καραφύλογλου Μ.** Οφθαλμίατρος, Επιμελήτρια Β΄ Οφθαλμολογικής Κλινικής, ΓΝ Καβάλας
- Κροκίδης Ξ.** Παθολόγος, Δρ Πανεπιστημίου Mainz Γερμανίας, Πρόεδρος Ι.Σ. Καβάλας
- Κώτσα Κ.** Λέκτορας Ενδοκρινολογίας, Ιατρική Σχολή ΑΠΘ, Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου, Α΄ Παθολογική Κλινική, ΠΓΝΘ «ΑΧΕΠΑ»
- Λέπουρας Α.** Ειδικός Παθολόγος, Εξειδικευμένος στη Διαβητολογία, Διευθυντής Β΄ Παθολογικής Κλινικής, Επ. Υπεύθυνος Διαβητολογικού Ιατρείου, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών - Κλινική Ψυχικού
- Λιάτης Σ.** Παθολόγος - Διαβητολόγος, Επιμελητής Α΄ Προπαιδευτικής Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Διαβητολογικό Κέντρο, ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»
- Μελιδώνης Α.** Παθολόγος - Διαβητολόγος, Συντονιστής Διευθυντής Α΄ Παθολογικής Κλινικής & Διαβητολογικού Κέντρου, ΓΝ Πειραιά «ΤΖΑΝΕΙΟ», Πρόεδρος Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας
- Μπακατσέλος Σ.** Παθολόγος, Δρ Διαβητολογίας ΑΠΘ, Συντονιστής Διευθυντής Α΄ Παθολογικής Κλινικής, ΓΝΘ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»
- Ξάνθης Α.** Παθολόγος, Επιμελητής Β΄ Παθολογικής Κλινικής, ΓΝ Δράμας
- Παπαδοπούλου Π.** Παθολόγος, Συντονίστρια - Διευθύντρια Α΄ Παθολογικής Κλινικής, ΓΝ Καβάλας
- Παπάνας Ν.** Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρική Σχολή ΑΠΘ, Β΄ Παθολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό ΓΝ Αλεξανδρούπολης
- Παπαντωνίου Σ.** Παθολόγος με εξειδίκευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη και στην Ηπατολογία, Υπεύθυνος Διαβητολογικού και Ηπατολογικού Ιατρείου, Επιμελητής Α΄, Α΄ Παθολογική Κλινική, ΓΝ Καβάλας

Στα άτομα με διαβήτη τύπου 2
Προχωρήστε πέρα από
τη μείωση της γλυκόζης αίματος

Αδράξτε το διαβήτη από τη ρίζα

VICTOZA®
liraglutide injection

Όνομασία του φαρμακευτικού προϊόντος: Victoza 6 mg/ml ενέσιμο διάλυμα σε προγεωμετρική αμυεκή τύπου πένες. **Ποστική και ποσοτική σύνθεση:** Ένα ml διαλύματος περιέχει 6 mg Λιραγλουτίλης. Μία προγεωμετρική αμυεκή τύπου πένες περιέχει 18 mg Λιραγλουτίλης σε 3 ml. **Θεραπευτικές ενδείξεις:** Το Victoza ενδείκνυται για χρήση σε ενήλικες με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 για την επίτευξη γλυκαιμικού ελέγχου. Σε συνδυασμό με μετροφορμίνη ή σουφονουρεΐδια, μετροφορμίνη και σουφονουρεΐδια, ή μετροφορμίνη και θεοφιλίνη/αμινογλυκοσίδες. **Δοσολογία:** Προκειμένου να βελτιωθεί η γαστρεντερική ανεπάρκεια, η αρχική δόση είναι 0,6 mg της Λιραγλουτίλης ημερησίως. Μετά από μία εβδομάδα τουλάχιστον η δόση πρέπει να αυξάνεται στα 1,2 mg. Ορισμένα ασθενείς αναμένεται να ωφεληθούν από μια αύξηση της δόσης από τα 1,2 mg στα 1,8 mg και με βάση την κλινική ανταπόκριση, μετά από μία εβδομάδα τουλάχιστον, η δόση μπορεί να αυξηθεί στα 1,8 mg προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω ο γλυκαιμικός έλεγχος. Ημερήσιες δόσεις μεγαλύτερες των 1,8 mg δε συνιστώνται. **Αντενδείξεις:** Υπερευαίσθησία στη δραστική ουσία ή σε κάποιο από τα έκδοχα. **Τρόπος χορήγησης:** Το Victoza δεν πρέπει να χορηγείται ενδοφλέβια ή ενδομυϊκά. Το Victoza χορηγείται μία φορά ημερησίως, οποιαδήποτε στιγμή, ανεξάρτητα από το γεύμα, και μπορεί να χορηγηθεί οποιαδήποτε στιγμή, στο μισό ή στο βράδυ. **Ειδικές προειδοποιήσεις και προφυλάξεις κατά τη χρήση:** Το Victoza δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 ή για τη θεραπεία της διαβητικής κετοξέωσης. Το Victoza δεν είναι υποκατάστατο της ινσουλίνης. Η παραγωγή λιραγλουτίλης σε ασθενείς που λαμβάνουν ήδη θεραπεία με ινσουλίνη δεν έχει αξιολογηθεί πλήρως και συνεπώς δε συνιστάται. Υπάρχει περιορισμένη εμπειρία σε ασθενείς με συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια κατηγορίας I-II σύμφωνα με την ταξινόμηση κατά NYHA (New York Heart Association), δεν υπάρχει εμπειρία σε ασθενείς με συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια κατηγορίας III-IV σύμφωνα με την ταξινόμηση κατά NYHA (New York Heart Association). Υπάρχει περιορισμένη εμπειρία σε ασθενείς με αγγειοκινητική εντερική νόσο και διαβητική γαστροπάρεση και, κατά συνέπεια, το Victoza δε συνιστάται στους ασθενείς αυτούς. Η χρήση του Victoza συσχετίζεται με παροδικές ανεπιθύμητες ενέργειες που γαστρεντερικού συστήματος, όπως ναυτία, έμετος και διάρροια. Η χρήση αναλόγων του GLP-1 έχει συσχετιστεί με τον κίνδυνο εμφάνισης παγκρεατίτιδας. Έχουν αναφερθεί λίγα περιστατικά οξείας παγκρεατίτιδας. Οι ασθενείς θα πρέπει να ενημερώνονται για το χαρακτηριστικό σύμπτωμα της οξείας παγκρεατίτιδας: επίμονο, σοβαρό κοιλιακό άλγος. Εάν υπάρχει ύποπτη παγκρεατίτιδα, το Victoza καθώς και άλλα δυναμικά όμοια φαρμακευτικά προϊόντα πρέπει να διακοπθούν. Κατά την διεξαγωγή κλινικών δοκιμών αναφέρθηκαν ανεπιθύμητες ενέργειες στο θυρεοειδή αδένος, που περιλάμβαναν αύξηση της καλσιτονίνης στα αίμα, βρογχίτιδα και θυρεοειδικά νεοπλασμάτα ειδικά σε ασθενείς με προϋπάρχοντα θυρεοειδή νόσο. Οι ασθενείς που

λαμβάνουν το Victoza σε συνδυασμό με σουφονουρεΐδια ενδέχεται να έχουν αυξημένο κίνδυνο υπογλυκαιμίας. Ο κίνδυνος της υπογλυκαιμίας μπορεί να ελαττωθεί με μείωση της δόσης της σουφονουρεΐδας. Σε ασθενείς που λαμβάνουν ως θεραπεία το Victoza έχουν αναφερθεί σημεία και συμπτώματα αρθροπάθειας, τα οποία περιλαμβάνουν νεφρική δυσλειτουργία και οξεία νεφρική ανεπάρκεια. **Εγκυμοσύνη:** Το Victoza δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και αντί αυτού συνιστάται η χρήση ινσουλίνης. **Θηλασμός:** Λόγω ελλείψεως εμπειρίας, το Victoza δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του θηλασμού. **Τοξικότητα:** Εκτός από μία μικρή μείωση στην αριθμό των ζώντων εμβρυϊκών εμβρύων, μελέτες σε ζώα δεν υποδεικνύουν άμεσες επιβλαβείς επιπτώσεις σε σχέση με τη γεννησιμότητα. **Ανεπιθύμητες ενέργειες:** Οι ανεπιθύμητες ενέργειες που παρατηρήθηκαν από μακράς διάρκειας ελεγχόμενες μελέτες φάσης III και από αυθόρμητες αναφορές είναι: Συνδυασμός Λιραγλουτίλης με μετροφορμίνη: Συχνές (ανορεξία, μείωση όρεξης, ζάλη, έμετος, δυσπεψία, γαστρίτιδα, αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης), Πολύ συχνές (Κεφαλαλγία, Ναυτία, Διάρροια), Συνδυασμός Λιραγλουτίλης με γλιμεπιρίλη: Συχνές (βρογχίτιδα, υπογλυκαιμία, υπογλυκαιμία, ναυτία, διάρροια, έμετος, δυσπεψία, δυσκολία κατάποσης, καούρα, δυσφορία, αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης), Συνδυασμός Λιραγλουτίλης με μετροφορμίνη και αντιβιοτική: Όχι συχνές (αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης) - Συχνές (βρογχίτιδα, ανορεξία, κεφαλαλγία, έμετος, δυσπεψία, ζάλη, άσθμα, κούραση, κούραση, δυσκολία κατάποσης, οδοντοπίαση) - Πολύ συχνές (υπογλυκαιμία, ναυτία, διάρροια), Συνδυασμός Λιραγλουτίλης με μετροφορμίνη και σουφονουρεΐδη: Συχνές (βρογχίτιδα, υπογλυκαιμία, ναυτία, μεταβολή βρέξι, κεφαλαλγία, δυσπεψία, δυσκολία κατάποσης, μπιμπισμός, διάταση της κοιλίας, γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, ισχαιμική γαστρεντερική, κόπωση, πυρετός, αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης) - Πολύ συχνές (ναυτία, διάρροια, έμετος). Σε λίγες περιπτώσεις (<0,2%) αναφέρθηκε εμφάνιση οξείας παγκρεατίτιδας κατά τη διάρκεια μακράς διάρκειας κλινικών δοκιμών με το Victoza. Η παγκρεατίτιδα αναφέρθηκε επίσης μετά την κυκλοφορία. Τα θυρεοειδικά νεοπλασμάτα, η αύξηση της καλσιτονίνης του αίματος και οι βρογχίτιδες ήταν οι συχνότερες ανεπιθύμητες ενέργειες του θυρεοειδούς. Αυθόρμητες αναφορές Συχνές (Εξονθίσημα). Όχι συχνές (Μειωθείσα Οξεία νεφρική ανεπάρκεια, Νεφρική δυσλειτουργία, Αρθροπάθεια, Κούραση, Κνησμός). Σπάνιες (ανορμολιπαιμικές αντιδράσεις). **Κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας:** Novo Nordisk A/S, Novo Allé, DK-2880 Bagsvaerd, Δανία. **Αριθμός άδειας κυκλοφορίας:** EU/1/09/529/001-005. **Ημερομηνία πρώτης έγκρισης/Ανανέωση της άδειας:** 30/06/2009. **Ημερομηνία αναθεώρησης κειμένου:** 10/2012. Λεπτομερής πληροφορία στοιχεία για το παρόν φαρμακευτικό προϊόν είναι διαθέσιμα στον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων: <http://www.ema.europa.eu/>. Χορηγείται με ιατρική συνταγή.

Novo Nordisk Ελλάς Ε.Π.Ε.
Αλ. Παναγούλη 80 & Αγ. Τράδος 65
153 43 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 210 60 71 600
<http://www.novonordisk.gr>
<http://www.novonordisk.com>

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή.
Συμπληρώστε την «ΚΤΡΠΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

Αναφέρετε:

- ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για το Νέο φάρμακο (N)
- Τις ΣΟΒΑΡΕΣ ανεπιθύμητες ενέργειες για το Γνωστό φάρμακο

novonordisk®

Xelevia®

(sitagliptin, MSD)

JUST

ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΘΕΙΤΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.

ΑΘΗΝΑ: Αγ. Δημητρίου 63, 174 56 Άλιμος, Τηλ.: 210 989 7300.
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ: 9^ο χλμ. Θεσ/νίκης-Θέρμης, 570 01 Πυλαία, Τηλ.: 2310 863 634, www.msd.gr

